

SLOVENSKI NAROD

Izšla vsak dan popoldne, izvenredni dodatki in priložnosti. — Inzerati: do 30 peti 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati peti vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knjižna ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knjižna ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Zarota proti Mussoliniju in napad na „Edinost“

Včeraj popoldne je brzojav raznesel po Evropi vest, da je rimska policija odkrila frimasonsko zaroto proti ministrskemu predsedniku Mussoliniju. Unitaristični poslanec Zamboni, ki je bil v mladih letih odlični strelec, je naletel na praznik, ki so se vršili po vseh mestih Italije, predvsem pa v Rimu in Milanu, med 28. oktobrom in 4. novembrom, v hotelu Dragoni sobo, ki leži v značilni črti komaj 80 metrov od balkona, raz kateri govori po navadi ministrski predsednik Mussolini ob svečanih prilikah fašistovskemu narodu. Poslanec Zamboni je bil baie opremljen s precizijsko puško s triedrom. Policija, ki je o zaroti izvedela podrobnosti, je varovala ministrskega predsednika Mussolinija, v ugodnem trenutku, to je 4. novembra ob 9. dopoldne pa udria v sobo poslanca Zambonija in ga aretirala. Istočasno je aretirala ostale zarotnike, predvsem generala Luigijs Capella, ki je na glasu kot zmagovalac na Banjšici in ki je eden naitemperamentnejših in najbolj ambicioznih generalov italijanske vojske. Vlada je razpustila, in tu se takoj vidi, da ji gre za politično akcijo proti nasprotnikom v parlamentu in izved njega, unitaristično socialistično stranko započatila je organizacijo italijanske prostozidarske lože, prepovedala izhajanje raznim opozicijskim listom ter pod roko dovolila, da so se včeraj ponoči vršile demonstracije po vse mestih Italije, ki so seve udarile predvsem strankarske organizacije italijanske opozicije.

Jasno je, da se zarota, če ni le fantastičen načrt, da se z jeklenim udarom ubije nasprotnik, ena stvar in da so demonstracije in akcije proti italijanski opoziciji nekaj drugega. Dočim je prva morda resnična, je druga sigurno preračunjeno, odobreno in organizirano nasilje proti opoziciji v Italiji. V zaroti so upletene osebnosti, ki pripadajo najvišjim intelektualnim in družabnim krogom Italije. Italijanska prostozidarska loža je organizacija, ki zbira intelektualce in ki šteje zlasti med italijanskim oficirskim korom izredno številne privrženice. Tudi med italijanskimi unitarističnimi socialisti se nahajajo številni intelektualci, ker je stranka vseskozi demokratičnega značaja in zagovarja umerjena socialna stremjenja. Stranka je izrazito socialno nacionalistična: njen cilj je velika socialna moderna urejena Italija.

Ta značaj zarote razsvetljuje v zadostni meri nevarnost pokreta, ki se pojavlja v Italiji v obliki terorističnih individualističnih akcij. Te akcije in ta pokret niso posledica dogovorjenih zarot in sistematično pripravljenih agitacij, marveč čisto spontani in čustveni izrazi nezadovoljstva italijanskih intelektualcev. Fašistovska stranka ne zavzema, kljub zunanemu, formalnemu blešku, v italijanskem javnem življenju tako trdnega stališča, da bi mogla dovoliti opoziciji tudi najmanjšo svobodo delovanja, zlasti krogom, ki zastopajo italijanski intelektualni svet. Klub naporom ministrskega predsednika Mussolinija, navdihniti fašistovsko stranko s sugestivno, idealistično ideologijo, spoznava skoro ves italijanski intelektualistični svet, da so njegovi in njegovih prijateljev programi formalno sicer dovršeni, vsebinsko, idejno pa šarlatanski. Tega občutka, ki pomeni nepremagljivo opozicijsko fronto v italijanskem javnem življenju, ne bodo uničile niti demonstracije, niti demociacije, niti ostali napor fašistovske stranke. Proti fašistovski stranki obstoja danes nevidna, duševna fronta v italijanskem javnem življenju, ki je močnejša kakor vse orožje in ki deluje z nepremagljivo socialnopolitično logiko. Danes izbruhne na tem kraju, jutri na drugem zarota in individualistični akti bodo na dnevnem redu. Preprečiti takega razpoloženja za individualistične akte ni mogoče z demonstracijami. Tu konča površna modrost makijavelističnega samosilnika.

Popolnoma drugo poglavje je ono, kar so včeraj italijanski fašisti storili v Trstu, ko so napadli redakcijo in tiskarno slovenske „Edinosti“, ki gotovo ni v nobeni zvezi z baie nameravanim atentatom na Mussolinija. Ta barbarški čin, ki je v svoji surovosti in divjaštvu docela raven svoječasnemu požigu „Narodnega doma“, mora v vsem kulturnem svetu izzvati vihar ogorčenja in gnusa, v jugoslovanskem narodu pa povzročiti razpoloženje smrtnega sovražstva, ki ne pozna nobenih ozirv in tudi nobenih meja. Naj se fašisti le

Nova fašistovska nasilja nad tržaškimi Slovenci

Fašisti razdejali „Edinost“. — Škoda 1 milijon lir. — Fašistovsko divjanje po mestu. — Manifestacije za Mussolinija v znamenju vandalizma.

Trst, 5. novembra. Snóči okoli 22. je nad 120 fašistov vdrl v uredniške prostore „Edinosti“, ki se nahajajo v ulici San Francesco št. 20. I. nadstropje. Vse pohištvo, vse rokopiše ves arhiv in knjižnico so pometali fašisti skozi okno na ulico, polili predmete z bencinom ter jih zažgali. Ko so v uredništvu opravili svoj vandalski posel, so zažgali ogenj ter nato vdrl v tiskarno, demontirali rotacijski stroj in težko poškodovali tudi ostale stroje. Uredniki „Edinosti“ so se komaj rešili. Požarna bramba je prišla pred tiskarno zelo pozno, ko je že vse zgorelo ter je le lokalizirala požar, da niso začela goriti privatna stanovanja. Policija ni intervenirala. Sploh v ulici ni bilo opaziti niti enega stražnika. Celokupno škodo cenijo na 1 milijon lir.

Fašisti so snóči priredili najpreje manifestacije za Mussolinija. Okoli 18 so večerni listi objavili uradno poročilo rimske „Stefani“, ki govori, da je policija odkrila zaroto proti Mussoliniju. Zarotniki so baie imeli namen Mussolinija ustreliti povodom proslave italijanske zmage pri Vittorio Veneto. Fašisti so takoj po svojih organih pozvali prebivalstvo, da mora razobesiti z bal-

konov in oken italijanske zastave. Ob enem je fašistovska organizacija kratko napovedala: „Mussolini bo neovirano in neustrašeno nadaljeval svoje veliko delo za obnovo slavne Italije!“ To so fašisti tolmačili tako, da je treba nasprotnike ugonobiti in udušiti. Spravili so se najprej na drugače objektivni in položaj trezno presojaajoči večernik „La Sera“, ki priobčuje zvečer najnovejša dnevna poročila in vsak pojav vestno beleži kot kronist. Ni strogo opozicijski list, toda fašistom ni bil simpatičen. Fašisti so popolnoma razbili ves inventar uredništva in tiskarno. Škodo cenijo na pol milijona lir. Za tem so se fašisti spravili na socialistični „Il Lavoratore“. Tu ravno isto razdejavanje. Neka skupina je razbila inventar in arhiv kluba krajevne prostozidarske lože. Divjanje fašistov je trajalo do prvih jutranjih ur. Mirni pasantje niso bili varni pred fašistovskimi tolpami. Prebivalstvo se je strahoma poskrilo in zaprlo v svoje domove. Fašisti so zasledovali vse opozicijske, skušali so priti tudi do slovenskega poslanca dr. Wilfana. To se jim je ponesrečilo.

Fašistovska barbarstva v Trstu pred narodno skupščino

Nujna interpelacija poslancev dr. Žerjava in dr. Pivka na zunanjega ministra. — Interpelanta zahtevata od naše vlade zaščito naših sorojakov v Trstu in da Italija povrne povzročeno škodo.

Beograd, 6. novembra. Narodna poslanca dr. Gregor Žerjav in dr. Ljudviki Pivko sta vložila danes v narodni skupščini na zunanjega ministra dr. Ninčiča nujno interpelacijo glede demoliranja tiskarne in redakcije „Edinosti“. Interpelacija navaja:

Danes ponoči je nama došlo obvestilo, da so snóči ob 21.30 v Trstu fašisti vdrl v redakcijo edinega slovenskega dnevnika „Edinosti“. Brez vsakega razloga in pojasnila so razbili mobilije, jih vrgli na ulico, polili s bencinom in zažgali. Uredniki, ki so pripravljali današnje izdajo „Edinosti“, so morali pobegniti iz uredništva, da si rešijo življenje. Fašistovska topla je nato vdrla v tiskarno, demontirala rotacijo, pokvarila druge stroje in s tem popolnoma upropastila edino slovensko podjetje. Policija je prišla na lice mesta šele, ko so fašisti izvršili svoj zločinski posel. Požarna bramba je le toliko gasila, da ni zgorelo poslopje.

Vest o tem je vzbudila tako vznemirjenost, da so se že ponoči pričele demonstracije proti Italiji.

Ni dvoma, da mora tak vandalski čin, ki je sigurno delo zaključnih činov italijanske vlade proti nedolžnemu političnemu nasprotniku, vzbuditi ogromno vznemirjenje v vseh vrstah našega naroda. V interesu naših nesrečnih bratov in v interesu ugleda

našega naroda zahtevata od zunanjega ministra, da takoj odgovori:

1. Ali so znanjem ministru znani burni dogodki pretekle noči v Trstu, katerih žrtev je postalo storo novinarsko slovensko podjetje, dogodki, ki so v drugih kulturnih državah nemogoči?

2. Ali je zunanji minister pripravljen takoj zahtevati in to na najodločnejši način od italijanske vlade, da ista z izrednimi ukrepi garantira sigurnost življenja in lastnine naših sorojakov v Italiji.

3. Ali je zunanji minister pripravljen zahtevati, da se ukrene vse potrebno v svrhu reparacij storjene škode?

4. Ali je zunanji minister pripravljen italijanski vladi odločno sporočiti, da se s takim nasilnim barbarškim in zločinskim postopanjem ne morejo upostaviti prijateljski odnosi med našim in italijanskim narodom, nasprotno, da je s tem ogroženo vse, kar je bilo v tem pravcu storjeno s težkimi žrtvami od naše strani.

Prosi za odgovor po možnosti še na današnji ali jutrišnji seji narodne skupščine, ker bi mogel tak odgovor le pomiriti našo javnost v tem, da so interesi naših bratov pod zaščito naše države in da je naša vlada pripravljena braniti ugled in čast našega naroda.

Beograd, 6. novembra 1925.
Dr. Gregor Žerjav I. r. Dr. Ljud. Pivko I. r.

Invalidski zakon prihodnji teden sprejet

V podrobni debati prejeto I. poglavje. — Minister za socialno politiko pripravljen dovoliti nekatere spremembe.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Danes nadaljuje narodna skupščina podrobno razpravo o invalidskem zakonu. Včeraj je sprejela prvo poglavje, ki obsega okoli 8 členov. — Minister za socialno politiko je včeraj pozval zastopnike posamičnih parlamentarnih skupin ter se je z njimi posvetoval o gotovih spremembah invalidskega zakona. Na sestanku so se enkrat povedali druge poglavje in je minister privolil v nekatere spremembe. Poslanci so predlagali,

da se invalidi oproste invalidskega davka in davka na ročno delo. Minister se je tej zahtevi čutil, ker je bil prepričan, da invalidi teh davkov ne plačujejo.

Minister za socialno politiko Milan Stimonović je danes pozval na dvor, da poroča kralju o invalidskem zakonu.

Z ozirom na parlamentarni položaj in parlamentarno tehniko je gotovo, da bo invalidski zakon prihodnji teden tudi v po-

igralo z ognjem, pride dan, ko mine potrtjenje tudi naiponižnejših ljudi in ko poči tudi najmočnejša struna, ako je preveč napeta, takrat pa gorje fašistovskim nasilnikom! Svaka sila do vremena! V dno duše smo prepričani, da napoči tudi za nasilniško politiko, pod katero ječi danes Italija, dan povračila, plačila in osvete! In morda je ta dan bližje, nego si to mislijo mogotci, ki danes v popolnem nasprotju z navodili lastnega svojega vrhovnega šefa Mussolinija žarijo in palijo po Italiji. Še živi Boz pravde, v katerega naj zapuajo tudi bratje odkraj Snežnika. Mnogo so že pretrpeli, a prežive še tudi ta v nebo vpjoča nasilstva. Njih trumf bo tem popolnejši!

Naj bodo uverjeni, da nasilniki, ki so tako nevedni dediči velikih idej Mazzinija in Garibaldijske, lahko požgo naše narodne dome, lahko uničijo naše tiskarne, lahko uduše naše liste, nikdar in nikoli pa se jim ne posreči, da bi uničili in ugonobili narod tam doh ob jadranski obali, ki je v svoji narodni zavesti in v svojem narodnem ponosu trd in neomajen, kakor so kraške skale. Že hujši viharji so divjali preko slovenskih primorskih planjav, a naš narod je ostal, kakor hrast čvrst in neomajen, zato se ni bati, da bi ne preživel zmagovito tudi teh strašnih izkušenj!

Za to kvišku srca!

dobrobnost sprejet z gotovimi vladnimi dopinitvami.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Današnja seja je pričela ob 10.15 dopoldne. Posl. dr. Bazala in tovariši so predložili skupščini nujen predlog o izvršitvi člena 249. uradniškega zakona. Predlagatelj dr. Bazala je utemeljeval nujnost tega predloga, ker državni uradniki se niso prejeli razlike po zakonu jim določenih prejemkov. Vlada je v zastanku glede izplačila za 7 mesecev. Celokupna razlika na prejemkih znaša 200 milijonov Din. Položaj državnih uradnikov je obupen. Finančni minister dr.

Stojadinović je kratko izjavil, da priznava in sprejme nujnost predloga. Zbornica je predlog soglasno sprejela.

Po nekaterih interelacijah in vprašanjih je zbornica nadaljevala podrobno razpravo o invalidskem zakonu. Govorili so dr. Bazala, Kujundžić in Agatanović. — Skupščina je nato z večino glasov sprejela drugo poglavje invalidskega zakona. Jutri se prične razprava o tretjem poglavju. — Razprava o invalidskem zakonu se zavleče za prihodnji teden, ker vlada ni doslej pripravila nikakih novih zakonov za skupščino.

Poskušen atentat na Mussolinija

Mnogoštevilne aretacije. — Razpust frimasonskih lož. — Fašisti proti unitarističnim socialistom. — Mussolinijev govor in izgrediv fašistov.

Rim, 6. novembra. (Izv.) Snóči odnoseno popoldne je „Stefania“ objavila uradno poročilo o poskušnem atentatu na Mussolinija. Že preje takoj po končanih slavnostih dne 4. t. m. so se po Rimu razširile različne vesti o nameravanim atentatu. Krožile so najrazličnejše kombinacije. Politčne in političske oblasti sorazmerno s fašistovskim direktorijem so uvedle najstrožjo cenzuro tako nad pismeno pošto, kakor tudi nad brzojavom in telefonom. Policija je med tem vodila najstrožjo preiskavo in poizvedbe. Povsod v Rimu in v ostalih glavnih mestih so bile izvedene mnogoštevilne hišne preiskave in aretacije. Značilno je bilo, da ni bil prijet niti eden socialist, maksimalist, niti komunist. Vsa policijska gonja se je osredotočila na unitaristične socialiste, zlasti na zmerno skupino Turattija in Trevesa. Končno je včeraj dopoldne objavil rezultat preiskave tajnik fašistovskega direktorija Farinacci. Izdal je tudi poseben komunik, v katerem javlja, da je bil prijet socialistični bivši poslanec Zamboni, ki je nameraval ubiti predsednika Mussolinija. V Milanu pa je bil prijet svobodni zidar in general Capello.

Mussolini je nato odredil razpust prostozidarskih lož in unitaristično socialistične stranke. Socialistični list „Glustizia“ je bil takoj ustavljen. Vsi prefekti so dobili strogo ukaz izvesti pri prostozidarijih in socialistih preiskave. Tajnik Farinacci je pozival fašiste, da naj ohranijo red in mir, kajti vlada zna, kaj ima storiti po zakonu.

Trst, 5. novembra. (Izv.) Iz Rima javljajo: Snóči ob 18. so se razvile po mestu velike manifestacije za Mussolinija. V gostih vrstah so fašistovske čete korakale na trg Colonna. Mnogi so vzklikali: „Živel Mussolini!“ Ko so se fašistovske čete pred palačo Chigi, kjer je zunanje ministristvo in stan Mussolinijev, kampaktno zbrale, se je na balkonu prikazal Mussolini, ki je imel kratek nagovor, v katerem se je zalival za izkazane simpatije ter izjavil, da vlada ukrene vse potrebne mere za varnost in red v državi. Izrečno je pozval navzoče, naj se vzdrže vsakojakih nasilij in represalij proti nasprotnikom. Zaključil je: „Če bi bil name nameravan atentat, moram reči, da

Italijansko-ruska tajna pogodba

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Listi objavljajo poročila o italijanskoruski tajni pogodbi na podlagi informacij „New York Worlda“. Ta list objavlja vsebino tajne pogodbe, sklenjene med Rusijo in Italijo o razdelitvi interesnih sfer v zapadni in južni Evropi. Tajna pogodba je bila podpisana lansko leto. Oba pogodbenika imata proste roke, obvezujeta pa se, da ne bosta uporabljala drug proti drugemu sredstev, ki bi škodovala skupnim interesom. V slučaju vojne med Italijo in Turčijo se Rusija obvezuje, da s svojimi četami zase-der Erzerum. Rusko brodogradništvo pa ima oblegati in bombardirati Bospor. V slučaju rusko-turške vojske ima Italija Rusijo politično in gospodarsko podpreti. Glede Jugoslavija sovjetska Rusija v tej tajni pogodbi priznava, da ima Italija v tem vprašanju posebne interese. V slučaju italijansko-jugoslovanskega konflikta Rusija ne bo posredovala. V konpenzacijo pa Italija izjavlja, da ostane nevtralna v romunsko-ruskem sporu. Kaj pravilo k temu razkritju oni naši ljudje, ki s tako vno zagovarjajo vzpostavitev diplomatskih zvez med Jugoslavijo in sovjeti.

Kuga na Grškem

Rim, 3. novembra. Iz Soluna poročajo: V mestu in okolici se je pripetilo pet novih slučajev kuge, dalje šest na otoku Mitilene in štirje slučaji v pristanišču Kavali. Po grški Makedoniji divja vrh tega tudi tifus in španka bolezen.

Borzna poročila

Ljubljanska borza.
LESNI TRG.
Drva bukova meterska suha frc. vag. n. p. 2 vag. 20, 20; drva bukova lanjska sečnja frc. n. p. 19. — hrastovi pragi 200, 16, 26, la, frc. vag. n. p. 62. — bukov pragi 200, 16, 26, la, frc. vag. n. p. 38. — zito.
Pšenica dom. frc. prekmurska post. — 272, ajda dom. frc. prekmurska post. — 270, rž dom. frc. prekmurska post. — 210, proso dom. frc. prekmurska post. — 218, proso dom. frc. rumeno frc. bačka p. b. n. gl. vzorca 1 vag 165, 165, 165, koruza stara bačka par. Novi Sad — 175, koruza stara sremška par. Lj. — 185, koruza umetno sušena par. Lj. — 157, koruza umetno sušena frc. Vinkovci — 160, koruza umetno sušena frc. sremška frc. — 150, koruza nova časa prim. suha kv. gar. Lj. par Novi Sad — 117,50, otrobi pšen. drobnji frc. vag. Lj. — 145, fižol belj bam. v eg. vr. b. n. par. Postojna — 280, fižol rjavi — 260, 26. lod frc. n. p. — 180, ječme 200, — konop. n. seme b. n. par. Postojna — 560, laneno seme frc. Lj. 520, — laneno olje frc. Lj. 1650, — krompir lepi beli frc. prekm. p. — 72, seno sladko stisnjeno frc. štaj. p. — 75, seno polsladko št. stis. frc. — 60, fižol ribničan frc. Lj. 300, — fižol prep. frc. Lj. 300, — fižol mandolan frc. Postojna trans. b. n. 850, —

2 1/2% drž. renta za vojno škodo 310, — 7% invest. pos. iz l. 1921 73, —; Celjska posojilnica d. d. 200, 202; Ljubljanska kreditna banka 220, —; Merkantila banka 100, 104; Prva hrvaška štedionica — 970; Kreditni zavod 175, 183; Strojne tovarne in Ivarne 120, —; Nihad d. d. — 39; Zdržene papirnice 120, —; Stavbena družba d. d. Ljubljana 100, 110; Sešir d. d. 145, —; 4 1/2% kom. zad. drž. bke 20, 22; 4 1/2% zast. l. kr. drž. bke 20, 22.

Zagrebska borza

Devize: Curih 10.858—10.938, Praga 166.61—168.61, Pariz 222.50—226.50, Newyork 56.175—56.775, London 273.01—275.01, Trst 222—224.40, Berlin 13.405—13.305, Dunaj 792—802.

7% invest. posoj. 1921 78—78.50, 2 1/2% drž. rente za ratno štetu 305—311, 307—309, Ljubljana kreditna 220, Hrv. eskomptna banka 124—125, Kreditna banka, Zgb 130—135, Hipotekarna banka 69—70, Jugobanka 110—111, Prastedionica 960—970, Slavenska banka 49—50, Eksploatacija 51—54, Drava d. d. Osijek 250, Sečerana, Osijek 480—500, Isis d. d. 60, Nihad 40, Slavek 145, Slavonija 46—48, Trboveljska 330—335, Union paromlin 410—420, Vevče 120.

Inozemske borze

Curih, 6. novembra. Borza: Beograd 9.20, Pariz 20.60, London 25.1575, Newyork 519, iMilan 20.40, Praga 15.375, Dunaj 73.20. — Trst, 6. novembra. Predborza: Beograd 45.10—45.25, Pariz 99.50—100, London 123.30—123.50, Newyork 25.40—25.45, Praga 75.25—75.75, Dunaj 358—365, Curih 468 do 491.

Gospodarstvo

Lesni trg

Položaj na lesnem trgu je še vedno nejasen. Izvoz v Italijo neprestano nazaduje. Vzrok je padanje lire. Na italijanskih tržiščih je čedalje večja konkurenca avstrijskega in romunskega lesa. Angleška kupuje nekatere vrste hrastovega lesa, kar velja tudi za Belgijo, dočim sta našli Francija in Holandska že davno druge dobavitelje. Bukov les gre dobro v Anglijo in Zedinjenih državah, vendar so pa cene nepovoljne. Prizadevanje naše vlade, da olajša izvoz lesa, ne bo imelo uspeha, dokler vrednost dinarja ne bo pod svetovno pariteto. Lesni trg v Trstu je v težkem položaju. Prvotno je bilo to veliko tranzitno tržišče za vse blago iz bivše Avstro-Ogrske. Zdaj pa siole italijanski konzumenti, osobito oni iz severne Italije, v direktnih poslovnih stikih z avstrijskimi producenti brez posredovanja Trsta. Preko Trsta gre zdaj zelo malo lesa v Italijo, Jugoslavija se poslužuje za izvoz v Italijo svojih pristanšč ter ima na razpolago tudi del reškega pristanišča.

Romunska konkurenca je dosegla velik razmah. Romunsko blago, ki je šlo poprej vse preko Trsta, gre zdaj direktno v Levant, severno Italijo, Sicilijo in Španjolsko. Cene v lejš so tako povoljne, da je položaj za avstrijski in jugoslovanski les dan za dnem slabši. Trstu skuša Italija prisiljati na pomoč z redukcijo transportnega blaga na proгах Trsta do severne meje Italije. Tržišče drv za kurjavo je brez prometa. Pred zimsko sezono se je bil položaj nekoliko zboljšal, toda produkcija drv je v naši državi tako razširjena, da imamo bogate zaloge brez izgledov na plasiranje. Izvoz drv ovirajo razne okoliščine. Na tržišču oglja vlada popolno zatijje. Doma je razpečevanje oglja nezadovoljivo. Italija je sicer dober odjemalec, toda v sedanjih razmerah je izvoz malone nemogoč. Zaradi nizkega tečaja lire so bili naši producenti primorani prodajati z izgubo. Splošna tendenca lesnega trga je nepovoljna.

—g Promet med Jugoslavijo in Madžarsko. Te dni je bil na progi Velika Kikinda - Segedin odprt direktni promet med Jugoslavijo in Madžarsko preko prehodne postaje Sirig, ki je na madžarskem ozemlju. Zdaj so v prometu štirje mešani vlaki s potniškim prometom in sicer št. 7331a, 7332a, 7336a in 7337a, ki imajo direktno zvezo v Veliki Kikindi do Pančeva, v Sirigu pa do Segedina in Budimpešte. Z vlakom št. 7331a se bo pošiljalo samo živo blago v Budimpešto.

—g Dobri izgledi za naše posojilo v Ameriki. Naši delegati na zborovanju inter-

parlamentarne unije v Washingtonu so se vrnili v Beograd. Ljuba Nešić je poročal ministrskemu predsedniku Pašiću o delovanju naše delegacije. Trdi se, da so imeli naši delegati nalog sondirati teren za večje posojilo v Ameriki. V Zvezi s tem se omenja predavanje, ki ga je imel šef naše delegacije Velizar Janković v Washingtonu. V predavanju je naglašal potrebo, da dobi naša država večji kredit v Ameriki.

Inozemskim rentnikom. Veliki župan ljubljanske oblasti je na intervencijo SDS državni protezni delavnici v Ljubljani dal nalog, da prevzame in izvršuje popravila po tuzemskim rentnikom po režijski ceni. Rentniki pa, ki so v posebno bednem položaju, da teh stroškov ne bi zmogli, naj se s posebno prošnjo obračajo na velikega župana ljubljanske oblasti, ki bo prošnje obravnaval po kreditni možnosti kot prošnje za izredne podpore. Prilikom te intervencije se je pokazalo, da noben urad ali zavarniški zavod nima niti približne evidence teh zapuščenih rentnikov. Umetnost bi bilo, da veliki župan potem političnih oblasti in občinskih uradov ugotovi točno število takih rentnikov, da bodo nadaljnje potrebne akcije olajšane.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. novembra t. l. ponudbe za dobavo 4000 kg železnice; do 17. novembra t. l. za dobavo 200 komadov železnice; do 17. novembra t. l. komada jermena iz velblodje dlake. Dne 2. decembra t. l. se vrši pri direkciji državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 1000 plošč cinkove pločevine. — Predmetni pogoj so pri ekonomskem odeljenju te direkcije interesentom na vpogled.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. novembra t. l. ponudbe za dobavo 150 kg belega vazelina in 300 kg glicerina ter za dobavo 2000 kg. afrika; do 17. novembra t. l. ponudbe za dobavo 40 m jeklene spiralne cevi; do 20. novembra t. l. za dobavo 2 komadov škripčevja. — Predmetni pogoj so pri ekonomskem odeljenju te direkcije interesentom na vpogled. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 19. novembra t. l. pri generalni direkciji posrednih davkov v Beogradu glede dobave posteljine (slamnatice, blazine, ruhe, volnene odeje). — Dne 20. novembra t. l. pri intendanciji III. armijske oblasti v Skoplju (ulica kej Vojvoda Putnik) glede dobave 100 komadov železnih sodov za petroleje. — Predmetni oglašji z natančnejšimi podatki so v pisarni županice za trgovino, obdt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hrupavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav posebno mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je po-

To in ono

Poslovilna pisma zakoncev Linder

Iz Pariza poročajo, da sta Maks Linder in njegova žena zapustila 9 pism, šest jih je pisal Linder, tri njegova žena. Pisma so večinoma naslovljena na bližnje sorodnike. Eno svojih pism je naslovil Linder na svojega najboljšega prijatelja, Armand Massarda, ravnatelja kazina de Paris. V pismu prosi svojega prijatelja, da se zavzame za njegovo dete, ki živi pri sorodnikih v Švici. Dalje navaja: Moja žena je voljna z menoj umreti, ker oba ne moreva več prenašati tega življenja.

48 ur pred svojo smrtjo je Linderjeva žena pisala svoji materi: »Moj soprog me hoče umoriti.«

Dne 14. oktobra je Linder telefonično pozval dva svoja prijatelja k sebi na stanovanje. Prijatelja, ki sta stali zlo, sta vstopila v njegovo stanovanje. Linder jima je s samokresom v roki stopil nasproti rekoč, da ne more dalje živeti, da mora umreti. Prijatelja sta ga jedva pregovorila, da ni izvršil namere. Nekaj dni pred svojo smrtjo je Linder v Casino de Paris izjavil blaginju, potem ko je kupil vstopnico: »To je moj poslednji gledališki večer, nikoli več ne bom videl gledališča. toda tudi vi me ne boste videli.« Na slične načine je govoril Linder večkrat, nihče pa ni smatral njegovih besed resnim.

Velika tatvina v Pragi

Odnosno za 2 milijona Din dragocenosti. V torko popoldne, torej pri belem dnevu, je bil na Prikopih v Pragi izvršen ne navadno drzen vlom, ki je v mestu vzbudil veliko pozornost. Vlomljeno je bilo v trgovino zlatarja Edvarda Riemerja. Vlomilec je popolnoma oplenil izložbeno okno, v katerem so se nahajali najlepši in najdragocenejši predmeti. O vladu poročajo praski listi zelo obširno. Podrobnosti so sledeče:

Praski veletrgovci z zlatino so sklenili, da imajo trgovine dnevno zaprte od 1. do 3. ure. Tako je ob 1. zlatar Riemer zaprl kot običajno lokal ter popreje še enkrat preiskusil vse zapape in ključavnice. Nekako okoli tričetrt na tretjo uro je bil Riemer pozvan k telefonu in neki znanec ga je vprašal, če je koga svojih ljudi poslal v trgovino. Riemer je to zanikal in takoj odhitel v svoj lokal. Našel je sicer zaluzijo v redu, tudi notranja vrata so bila zaklenjena. Ko jih je odklenil, so se dala le s težavo odpreti v trgovini se je prevrnila lestev, naslonjena na vrata. Riemer je v

svoje presenečenje takoj ugotovil, da je bilo vlomljeno. Storilec je verjetno žaluzije odprl s ponarejenim ključem, jih za seboj zaprl in se popel nad okno notranjih vrat, ki je bilo radi ventilacije odprto. Nato je popolnoma izpraznil izložbeno okno, pri čemur je postopal z nenavadno flegmo. Mirno je pobral vse vrednostne predmete iz etuljev ter odstavil cene, ki bi ga lahko lestve, ki je stala v trgovini in zlezel po njej skozi okno nad notranjimi vrati v vmesni prostor obeh vrat. Nato je dvignil zaluzijo in zlezel na prosto, jo potegnil nazaj in odšel, ne da bi jo zaklenil. Ukradene dragocenosti je odnesel v ročni torbici. Ko se je odstranil, je ga opazil neki stalni odjemalec trdnice Riemer, kateremu se je zdel sumljiv. Zasedoval ga je do hotela de Saxe v Hybnersko ulico, ni se pa upal tati staviti na odgovor, ker je bil zelo elegantno oblečen. Stopil je nato v hotel de Saxe in telefoniral Riemerju. Ko se je vrnil, je neznanec že izginil. — Kmalu potem je prispela na lice mesta policijska komisija, ki je takoj ukrenila vse potrebne korake. Vlomilec je padel v roke bogat, zelo bogat plen v vrednosti 1 milijona čk. Odnesele je zlatino in srebrnino, bogato z briljanti okrašene zapeljivke, briljantne prstane, bisere, ure, ustnike, zlate svinčnike in polnilna peresa, broše, rože itd. Dosedaj še ni sledu o njem.

Grozen zločin v Sisku

V malem, drugače mirnem selu Šetuš, ležečem ob Savi, nedaleč od Siska, se je pretekli dni odigral žalosten dogodek, ki je bil povzročil silnemu razburjenju prebivalstva. Posednika Stjepana Zetina so našli s popolnoma razmesarjeno glavo. Bilo je takoj jasno, da gre za zavratni umor in narod je kot zločinca obsodil Zetinovega pastorka Ivana Caren. In ljudski glas ni varal: Caren je umoril svojega očma. Ozadje krvavega dogodka je bilo sledeče:

Seljak Stjepan Zedin se je pred leti oženil v drugo. V zakon je prišel tudi sina njegove žene, ki je bila vdova. Dokler je bil deček še majhen, sta zakonca želela v neskaljeni harmoniji, čim pa je odrasel, sta se očem in pastorek vedno prepirala. Stari Zetin je naravno zahteval da mu je vsakdo pokoren v hiši in dočim se je z ženo še kolikortoliko razumel, se je s pastorkom meril zelo sovražno. Ivan Caren je bil trmast človek, stari Zetin tudi. Največkrat sta se sprla radi novca, kajti stari je bil s'kšač in ni svojemu pastorku nikoli nižesar odmil. Nedavno so prodali kravo in tedaj je Caren prosil očma, da

naj mu da delez izkupička, češ da je on pasel in hranil kravo in ima pravico do gotovih novcev. Stari se za to ni zmenil, marveč je pastorka pošteno ozmerjal. Zavrela je kri mlademu Ivanu in zasnoval je strašen načrt osvete, ki ga je nato tudi izvedel. Neke noči, ko je njegov oče ležal v globokem snu, je pograbil sekuro, se splazil v njegovo sobo in ga s sekuro udaril tako močno po glavi, da je bil Zetin takoj mrtev. Misleč, da še živi, je Caren še večkrat zamahnil po glavi starca in mu jo strahovito razmesaril. Drugo jutro so Carena prijeli orožniki in ga izročili sodišču, kjer bo odgovarjal za krvavo svoje delo.

VI MEČETE VAS DENAR SKOZ OKNO!

če kupite nogavice brez žiga „ključ“, ker eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro, zeleno ali zlato)

„ključ“

traja tako dolgo kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in prepiča če se!

100 in 150 let ječe

Pred sodiščem v Kragujevcu se je pretekli dni končala razprava proti razbojniški tolpi, obstoječi iz 17 oseb. Tolpa je leta 1924 zagrešila nebroj zločinov, med drugim ima na vesti umor Miljutina Stefanovića iz Dobrača. Po končani razpravi je bila izrečena sledeča obsodba: Vodja tolpe, Mašan Kastratović, ki ima na vesti en umor, več ropov, napadov, tatvin in tatvino vojaške karabinke iz artiljerijsko-tehnične zavoja, je bil obsojen na smrt in na 100 let ječe v okovih. Njegov glavni sokrivce, Dragoljub Vučićević je bil obsojen na 150 let ječe v težkih okovih. Dalje imata oba plačati: decij obitega Miljutina Stefanovića 30.000 Din, njegovi vdovi 20.000 Din in 5000 Din odškodnine za pogreb. Sima Vukajlović in Todor Sekić sta bila obsojena na 20 let ječe v težkih okovih, po prestani kazni pa ostaneta še pet let pod policijskim nadzorstvom. Ostali obtoženci: Djordje Vukajlović, Anta Zivaljević in Sava Zagradjanin, obtoženi, da so skrivali orožje, so bili rešeni obtožbe in puščeni na svobodo. Vsi obsojenci so poslušali sodbo molče, n'čse se ni zganil. Razpravi je prisostvovala ogromno občinstva.

Zrebanje sokolske loterije za Tabor-15. decembra t.l.

V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hrupavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav posebno mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je po-

kazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeč »Elsafud«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Uporaba »Elsafudja« vedno prila, bodisi odznotraj ali odzunaj. Je močnejši in

krepkejšega dejstva kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 specialni st. lenici za 63.— Din, 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99.— Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250.— Din, že obenem z zabojem in poštno po povzetju

ali proti plačilu vnaprel razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Doinjoj, Elsatrg 238, Hrvatska. — Poedine boce Elsafudja po 10 dinara u apotekama i sorodnim trgovinama.

Premog, drva, oglje, briketi, koks
ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

Krčne žile
si zavarujte s pat. ANTIVARIX obvezo. —
Cena: 150 Din
Naročila: M. BARTL, Stritarjeva ulica 2

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI
specijalni predmeti brez konkurence
blago za gospode in dame,
zajamčeno iz čiste volne
žvrste kvalitete in najmodernejših vzor-
cev razpošilja po iako nizkih tovarniških
cenah več nego 40 let kot strogo solidno
svetovno znano tvorniško skladišče sukna
SIEGEL - IMHOF, BRNO,
Palackeho tida 12.
Vzorci gratis in franko. Isto tudi privatno.

IV. BRUNČIĆ & E. REBERNIK
pleskarja in ličarja
Ljubljana, Karel Kotnikova ulica
(baraka za Ledino)
se priporočata cenj. občinstvu. —
Cene zmerno, postrežba točna.
Triletna garancija. 161 L

Damska konfekcija
in modni salon
T. Kunc, Pod Trnovo
Blagovi in svila v zalogi.
Najnižje cene! Provurtno delo!

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
p. jureta svojo zalogo
deležnikov in solistov
kot ter sprehajalnih
police.
Popravilo so izvršujejo točno in solidno

I. Stjepušin
— Sisak —
preporuča
najbolje tambure, žice
partiture, škole
i ostale potreb-
štine za sva
glazbela Odli-
kovan na pe-
risko! izlozbl. — Cjenki franko.

Mali oglas, ki služi v
posredovanje in soci-
no namena občinstva,
vsaka beseda 50 nar.
Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zenitve, dopisovanje
ter oglasne strogo trgo-
vskega značaja, vsaka
beseda Din 1.—
Najmanjši znesek Din 10

Službe
Kontoristinja
večja vseh pisarniških
del, z večletno prakso,
želi premeniti službo. —
Cenj. dopisi naj se bla-
govolijo poslati na upra-
vo »Slov. Naroda« pod
»Kontoristinja/4124«.

Trg. pomočnik
vršajšine prost, izurjen v
računski stroki, išče službo
v mestu ali na deželi. —
Ponudbe pod »Pomočnik
4166« na upravo »Sloven-
skega Naroda«.

Gospodična
z dežele, dobro izurjena
v gospodinjstvu, posedu-
joča kompletno opremo,
želi znanja v svrhu že-
nitve z resnim gospodom.
Prednost imajo železni-
ški uslužbenci ali orožni-
ki. — Ponudbe na upra-
vo »Slov. Naroda« pod
»Srečna bodočnost/4191«
na upravo »Slov. Nar.«.

Absolventinja
trgovskega tečaja, zmož-
na slovenskega in nem-
škega jezika — išče me-
sta kot praktikanitinja v
trgovski ali odvetniški
pisarni. — Dopisi pod
»Zvesta/4189« na upravo
»Slov. Naroda«.

Zastopniki,
ki govore in pišejo nem-
ško in slovensko — se
iščejo za veliko in traja-
no možnost zaslužka, ker
predmet, ki naj se razpe-
čava, v državi SHS še ni
uveden. — Pri vprašanjih
poština za odgovor. —
I. Graier Altendorf,
Feldkirchen, Kärnten.
4194

Penk
V francoščini
slabe dijake temeljito po-
pravljaj; učim pa tudi
drugo. — Naslov pove-
prava »Sl. Nar.« 4193

Posojila
40 do 50 tisoč Din
posojila išče solidna trd-
va v svrhu povečanja tr-
govine. Obresti po dogo-
voru; jamst. — zasigura-
no — Ponudbe na upra-
vo »Slov. Naroda« pod
»Kapital/4129«.

40.000 Din posojila
išče trgovec za dobo 2
let proti dobri garanciji
in obrestim. — Ponudbe
pod »Gotov kapital/4193«
na upravo »Slov. Nar.«.

Kunim
Pozor! Pozor!
Najvišje plačujem stare
moške obleke, čevlje in
nošitvo. Zadoštuje do-
pisnica, da pridem na
dum. — Drami, Galluso-
vo nabrežje št. 29, Ljub-
ljana. 4158

Stanovanja
Stanovanje
1-2 sob s kuhinjo išče
miren zakonski par brez
otrok; da event. primer-
no posojilo. — Dopisi na
upravo »Slov. Naroda«
pod »Posojilo/4162«.

Sobo s kuhinjo
v novi vili oddam stran-
ki brez otrok. — Ponu-
dite pod »Nagrada 1000
4196« na upravo »Sloven-
skega Naroda«.

Prodaj
Naprodaj
plisasta površina jopica in
plisnoma novo in žezir,
bela boja; oboje še po
polnoma novo ter skor-
niti. Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«. 4184

Harmonika
trivratna, dobro ohranje-
na, se ceno proda.
Dopisi pod »Harmonika
4190« na upravo »Sloven-
skega Naroda«.

Otroška posteljica
z žimnico po nizki ceni
naprodaj. — Naslov pove-
prava »Slov. Naroda«
4187

Razno
Slike za
legitimacije
izdeluje najhitreje foto-
graf HUGON HIBSER
Ljubljana, Valvazorjev
trg 167 L

Uro pokvarjeno
ocenim in dobro zopet
lahko imam, ako jo pri
Seliškemu urarju popra-
viti daš. — Se priporoča
Seliškar, urar, Tržaška
cesta št. 8. 4036

Modna šivilja
MARIJA KRMEJ, Beet-
hovnova ulica 9/II. — Iz-
deluje po meri prome-
nadne in večerne obleke,
kostime, plašče, bluze. —
Popravila in modernizira-
nje. Solidno delo, cene
zmerne. 4199

Hrana
Buffet un' rze »Dvorec«
priporoča okusen obed in
večerjo za 15 Din dnev-
no 165/L

Modni salon
damskih klobukov — se
prevzame, event. vstopim
kot družabnica. — Dopi-
si pod »Izuredna/4192« na
upravo »Slov. Naroda«.

Neopremičnine
Hiša
pripravna za vsako obrt
se ugodno proda — Do-
pisi pod »Črnuče/3886« na
upravo »Slov. Nar.«.

Vila - Puju
s štirimi sobami, kuhinjo
in pritlikalnim, trpečna
moderna stavba, vse ta-
ko za zasedati — se pod
ugodnimi pogoji proda.
Pojasnila pri lastniku
Fr. Werhoniču, Ptuj Kre-
kova ulica 8. 4177

Posestvo
(rodovito) eno uro od
železniške postaje, na le-
pem kraju tuj farne kre-
kve, 4 orole vnoigrada, 5
orolov — vinogradi, nji-
ve, velik travnik, ugodno
naprodaj. — Ponudbe na
upravo »Slov. Naroda«
pod »Štajersko/4188«.

Jedilno orodje
„BERNDORF“
iz čistega belega alpaca, tudi močno posre-
breno se dobiva v vseh trgovinah s kuhinjs-
kim orodjem in pri juvelirjih.
Skladišče
Berndorf, Maribor.
Tovarniška znamka „Medved“
na vsakem komadu.

Bolničarko
za venerični oddelak išče državna bolnica
v Novem Sadu, z dnevno 21 Din, brezplačnim
stanovanjem in hrano 2. razreda.
Ponudbe je poslati na upravo državne bolnice Novi Sad
do 1. decembra 1925.

ARGUS
je naš najboljši domači informacijski zavod
ima v vseh mestih zanesljivo poverjenike
daje informacije o vsem, posebno pa še o
imovnem stanju denarnih zavodov, trgo-
sko-industrijskih podjetij in privatnih oseb
ove informacije so točne, izčrpne in brze
se nahajajo v vuku Karadžića ul. 11, Beograd
ov telefon je 6-25, a brajovni nat. Argus